

GUUS VOERMANS

uitvinder, kunstenaar // voormalig huurder

Guus Voermans en ik spreken af in zijn atelier. Dat is niet in Carré, daar huurt hij al lange tijd niet meer. Ik weet niet wat ik zie wanneer ik binnenloop. Niet in de zin van: 'ik weet niet wat ik zie, zo mooi!'. In de zin van: 'ik weet letterlijk even niet wat ik allemaal zie'. Objecten in vormen en materialen die ik niet direct kan plaatsen. Het is grappig, het is Guus zijn eigen wereld waar je binnenstapt. Pompen, metertjes, zandlopers. Een muur gemaakt van televisies. Buizen, platen, latten. Een lasmachine, schroeven, krukken, karretjes, tangen. Een vogel zit op een elektriciteitsdraad. Een hond snuffelt rond.

'Ik probeer me zoveel mogelijk van de zwaartekracht van de hedendaagse kunst te onttrekken. Het is erg frustrerend om iedere dag op te staan en te denken dat je een heel nuttig ding moet ontdekken, daar word je toch doodziek van. Daar zijn wij helemaal niet voor geboren. Wij zijn geboren om ruitjes in te gooien, stenen over het water te zwieren, te jojoën en te katapulteren. We zijn spelers, ik voel me echt een spelende mens.' Bij mij komt gelijk de gedachte naar boven dat het naïef is om zo te denken. Was het leven maar zo speels. Guus vervolgt, 'Ik doe alles met 'ongeveerkunde'. Ik ga niet alles

uitpluizen van tevoren. Bij mij mag het worden wat het wil. Mijn tante zei altijd als ik een tekening aan het maken was: 'O, dat wordt een wordewil!' Ik ben uitvinder en kunstenaar. Ik ben geboren met de doopnaam Augustinus Henrikus Adrianus. Dat afgekort is 'Aha!' Ik ben een geboren 'Aha-Erlebnis!' Mijn gevoel verandert al snel. Hij weet me mee te nemen in de gedachtegang van een Homo Ludens. 'Ik dagdream heel vaak. Daar besteed ik de meeste tijd aan. Ik kijk geen tv, heb geen radio aanstaan. Films hoeven van mij niet. Boeken alleen als het over het onderwerp gaat waar ik interesse in heb. Ik zit liever op de sloop dan in een museum. Daar kan ik dingen aanraken, binnenstebuiten keren en kantelen.' Als hij me dit vertelt, raak ik nieuwsgierig naar het verloop van zijn dag. Ik vraag hem wat hij denkt dat hij vanavond om acht uur aan het doen is. 'Dan ben ik met enige vermoeidheidsklachten nog steeds bezig.' 'Bezig?' Vraag ik. Hij kijkt me aan. 'Je moet het meer zien dat ik heel de dag door mijn tuin loop. Soms pluk ik, soms proef ik, soms schoffel ik, soms ram ik, soms streel ik.'

Tijdens ons gesprek heeft Guus een doos foto's bij de hand. Iedere paar minuten vindt hij een foto die hij laat zien. Veel zijn in het atelier in Carré gemaakt. Dat lijkt precies dezelfde sfeer te hebben als de ruimte waar we nu zijn, lees ik af van de beelden. 'Ik had alles in bezit daar, man. In de gangen schoot ik raketten af, het dak zette ik vol met water en de kelder gebruikte ik ook. Ik sliep er 's nachts. Niemand besteedde er zoveel tijd als ik', begint Guus met een lach. Op de foto's zie ik veel verschillende gezichten. 'Allemaal 'criminelen'', zegt Guus. Verbaasd vraag ik hem wat zij daar kwamen doen. 'Werken, dingen doen. Dat was zo leuk. Alles in dat atelier stond in dienst van die leuke club mensen. Er hebben veel illegalen bij mij in mijn atelier geslapen hoor, echt.' Ik geloof hem meteen. Waarom Guus al deze mensen in 'huis' nam? 'Een ander leent een boek bij de bibliotheek, ik haal hem uit het publiek. Dan heb ik ook een verhaal binnen. Ik doe dat niet alleen om die mensen te helpen maar ook om een beetje zinnigheid aan mijn onzin te geven. Sommigen waren heel gesloten, die zette ik dan weken aan het puntlassen. Ja, dat was echt Carré voor mij.'

Guus heeft eerst een aantal atelierruimtes boven de poort gehad. Destijds hield hij het poortgebouw in de gaten en zorgde dat hier geen overlast kwam van groepen kinderen. Later is hij naar een groter atelier verhuist, het huidige atelier van Margot Homan. Hij kon vanaf hier

het poortgebouw niet meer in de gaten houden, met als gevolg dat steeds meer hangjongeren hier hun 'spot' van maakten. Guus Voermans werd weer ingeschakeld. Vanaf het balkonnetje boven de hoofdingang van Carré heeft Guus de jongeren een weekje in de gaten gehouden. Hoe ging hij die nou eens weggagen? 'En toen viel het kwartje. Ik kocht een tray flessen ammoniak. Van die paarse literflessen', zegt hij grijnzend. 'Ik wist hoe laat de eersten kwamen, dus vlak daarvoor ging ik te werk. Huppakee, ik pakte een fles en doordrenkte de bakstenen van het poortgebouw. Vervolgens ging ik boven op mijn balkonnetje staan, kijken of het werkte. En ja hoor! Ze dropen af. Dat herhaalde ik iedere dag, tot ik ze allemaal 'verdelgd' had.' Ik moet lachen om dit verhaal, je ziet dat hij het geweldig vond. Wel lijkt het in contrast te staan met zijn open houding naar de mensen die hij opvangt in zijn atelier. Hij legt me uit dat dit verhaal een uitzondering was, puur ter bescherming van het poortgebouw.

Sterker nog, hij heeft er de leukste vriendschappen aan overgehouden. 'Bij mijn atelier zat onder ieder raam nog een kelderraam. Daar gaan gewelven onderdoor. Dat is de ideale speelplek

voor kinderen. Het krioelde er van de cowboys en indianen. Dat vond ik leuk! Die kwamen bij mij met hun gevonden torren en pieren. Als er stront aan de knikker was, konden ze bij mij terecht. Eentje daarvan is nu nog mijn vriend. Hij is inmiddels 31 jaar, hij voelt bijna als een zoon. Dat was destijds een snotneus van zes jaar die met een tor voor mijn neus stond!'

Guus weet nog te vertellen over een periode in Carré dat er 'plezieraanslagen' werden gepleegd. Ineens hing er iets leuks aan iedere deur in het pand, of stonden er vissenkomen met goudvissen door het gebouw. Of er lagen overal hartjessnoepjes bij de toiletten. 'Ieder jaar werden de stookkosten afgerekend. Één jaar is dat per ongeluk overgeslagen of vergeten, er

kwam dus geen afrekening. Alle bewoners... , ik bedoel huurders, waren in rep en roer. Toen is er ook een plezieraanslag geweest. De brieven van het energiebedrijf werden keurig nagemaakt, iedereen op Carré kreeg een persoonlijke brief. In alle namen stond met opzet een spelfoutje. Vervolgens zat er een krasnota bij. Een kraslot als het ware. Je moest dus krassen en daaruit bleek of je geld terugkreeg of bij moest betalen.' Ik sta versteld van alle bizarre verhalen van Guus Voermans. Ons drie uur durende gesprek komt tot zijn eind. Samen lopen we naar buiten, terug de realiteit in.

**KUNST
SCENE
ZIEN**

Fotografie
Merel van Dooren

Tekst
Siel Damen

